

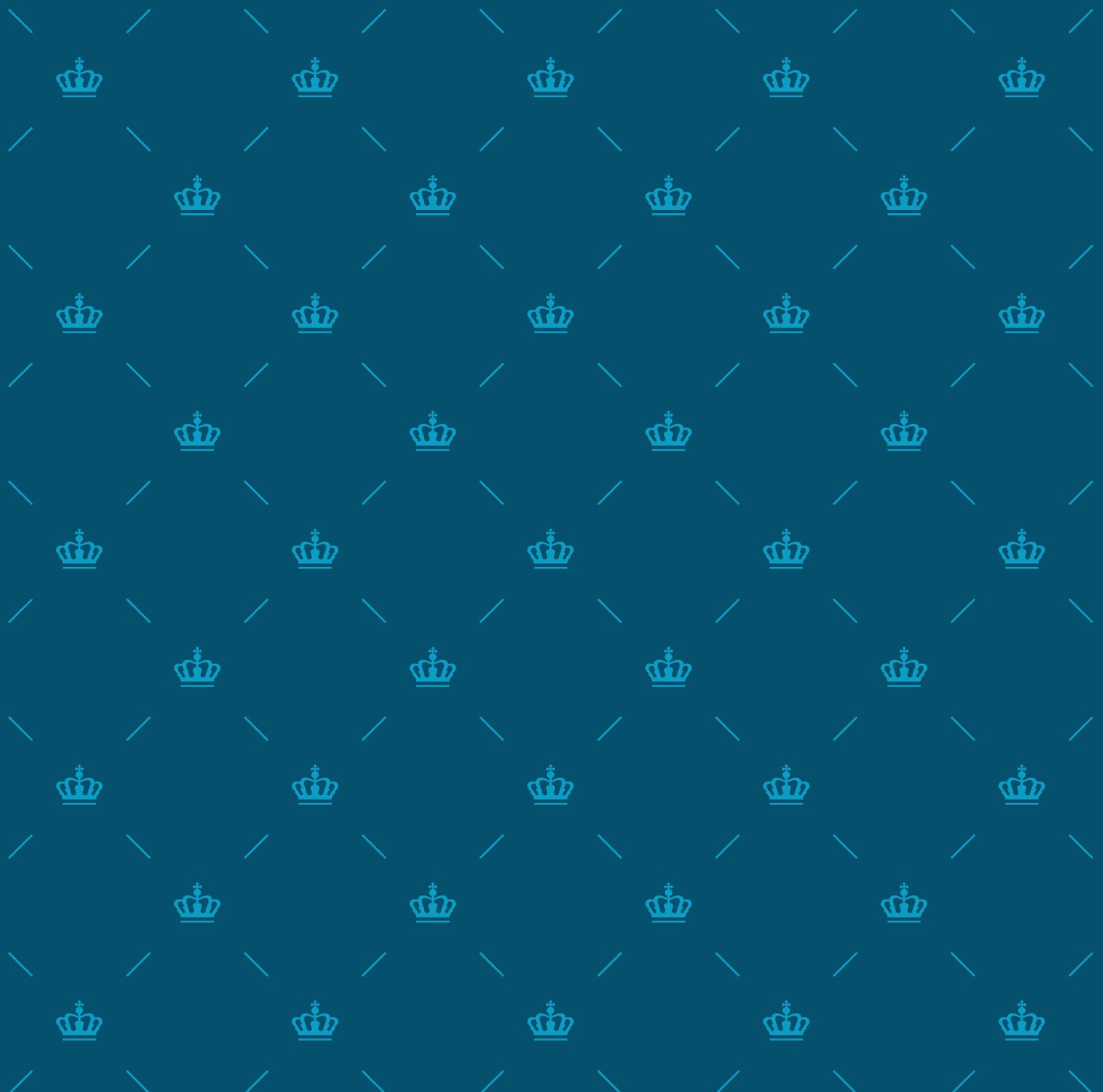

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Udviklingen i International Rekruttering 2018-2020

- på erhvervs- og studieområdet samt EU-opholdsområdet

© 2021 Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Styrelsen for International Rekruttering og Integration
Carl Jacobsens Vej 39
2500 Valby

Tlf: 72140000
E-mail: siri@siri.dk
[Uim.dk](http://uim.dk)

Juli 2021

Alle rettigheder tilhører Styrelsen for International Rekruttering og Integration
Udgivelsen kan frit hentes på uim.dk
Styrelsen for International Rekruttering og Integrations udgivelser kan frit citeres
med tydelig kildegengivelse

Indholdsfortegnelse

1.0	Indledning	4
2.0	Udenlandske statsborgeres beskæftigelse og lønindkomst i Danmark	5
3.0	Erhvervsområdet	7
4.0	Studieområdet	12
5.0	EU-området	15
6.0	Metode	20

Bilagliste

Bilag 1: Fast track-ordningen	23
Bilag 2: Beløbsordningen	25
Bilag 3: Positivlisterne	26
Bilag 4: Start-up Denmark	27
Bilag 5: Etableringskort	28
Bilag 6: Landbrug	29
Bilag 7: Forskere	30
Bilag 8: Øvrige erhvervsordninger	31
Bilag 9: Working Holiday	32
Bilag 10: Volontører og autorisationsophold	33
Bilag 11: Au pair	34
Bilag 12: Praktikanter	35
Bilag 13: Internationale studerende	36
Bilag 14: Familiemæssig tilknytning til udlændinge med tilladelse	38
Bilag 15: Samlet lønindkomst for ordninger	39
Bilag 16: EU-området	40

1.0 Indledning

Denne rapport samler statistik om udviklingen på området for international rekruttering for tredjelandsstatsborgere, der kommer til Danmark for at studere og arbejde, samt udviklingen på EU-opholdsområdet for unionsborgere og deres familiedømmer.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) har blandt andet til opgave at understøtte, at virksomheder og uddannelsesinstitutioner kan rekruttere velkvalificerede udlændinge som medarbejdere og studerende. SIRI behandler således sager om meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingeloven til udlændinge (tredjelandsstatsborgere), der kommer til landet som led i arbejde, studie eller som medfølgende familie til disse. SIRI har desuden med virkning fra den 1. april 2019 overtaget opgaven med at udstede EU-opholdsdokumenter til unionsborgere, der udøver den fri bevægelighed efter EU-reglerne, og til deres familiemedlemmer, samt til familiemedlemmer til danske statsborgere, der kan blive familiesammenført efter EU-reglerne om fri bevægelighed.

Det bemærkes, at der i 2020 er givet markant færre tilladelser på størstedelen af SIRIs ordninger. Denne udvikling skal ses i lyset af COVID-19 situationen i Danmark og resten af verden, som har medført betydeligt mindre bevægelighed på tværs af landegrænser.

Rapporten er opbygget således, at der først vises det samlede antal udlændinge, der er beskæftiget i Danmark fordelt på forskellige ordninger (afsnit 2). Herefter beskrives udviklingen i antallet af opholdstilladelser til tredjelandsstatsborgere på erhvervsområdet (afsnit 3) og studieområdet (afsnit 4). Endelig vises en opgørelse over registreringsbeviser og opholdskort på EU-området (afsnit 5). Afslutningsvist er der et kort metodeafsnit (afsnit 6).

Som bilag til rapporten vises den statistiske udvikling for alle ordninger, som SIRI administrerer.

2.0 Udenlandske statsborgeres beskæftigelse og lønindkomst i Danmark

Mange udenlandske statsborgere arbejder i Danmark. Mulighederne for at kunne opholde sig og arbejde i Danmark afhænger bl.a. af ansøgerens nationalitet. Man kan opholde sig i Danmark på baggrund af EU-opholdsbekendtgørelsen eller udlændingeloven.

Hvis man som udlænding kommer fra et tredjeland¹, skal man som udgangspunkt have opholds- og arbejdstilladelse efter udlændingeloven. Her kan man opnå ophold efter bl.a. følgende regler om opholdsgrundlag:

- Familiesammenføring med en dansk statsborger (administreres af Udlændingestyrelsen)
- Asyl mv. (administreres af Udlændingestyrelsen)
- Ophold til studie (administreres af SIRI)
- Ophold til erhvervsområdet (administreres af SIRI)

Hvis man som udlænding kommer fra et EU-land, kan man opnå ophold på bl.a. følgende grundlag:

- Ophold som studerende (administreres af SIRI)
- Ophold som arbejdstager (administreres af SIRI)
- Ophold som familiemedlem (administreres af SIRI)

En tredjelandstatsborger, som er medfølgende familiemedlem til en unionsborger, der har gjort brug af sin ret til fri bevægelighed, kan også opnå ret til ophold som familiemedlem.

Ovenstående grupper af udlændinge med lønindkomst i Danmark er vist i figur 1 nedenfor. Derudover er der en stor del af udlændinge, som ligger i gruppen "Øvrige med lønindkomst", jf. figur 1. Denne gruppe dækker over nordiske statsborgere², personer der har fået ophold i Danmark inden 2004, hvor man begyndte at registrere opholdsgrundlag samt øvrige udenlandske statsborgere, der er undtaget for en opholds- og arbejdstilladelse.

Endelig er der en gruppe, der har tidsbegrænset opholdstilladelse, hvis de som udgangspunkt har opholdt sig i Danmark i mindst otte år (efter udlændingeloven) eller fem sammenhængende år (efter EU-opholdsbekendtgørelsen), jf. figur 1. Afgørelser om tidsbegrænset opholdstilladelse træffes af Udlændingestyrelsen (efter udlændingeloven) og SIRI (efter EU-opholdsbekendtgørelsen).

Der arbejdede ca. 380.000 udenlandske statsborgere i Danmark i 2020³, jf. figur 1. Der er sket en stigning i antallet af beskæftigede udenlandske statsborgere med

¹ Tredjelands er defineret som lande, der ikke er dækket af EU/EØS-reglerne.

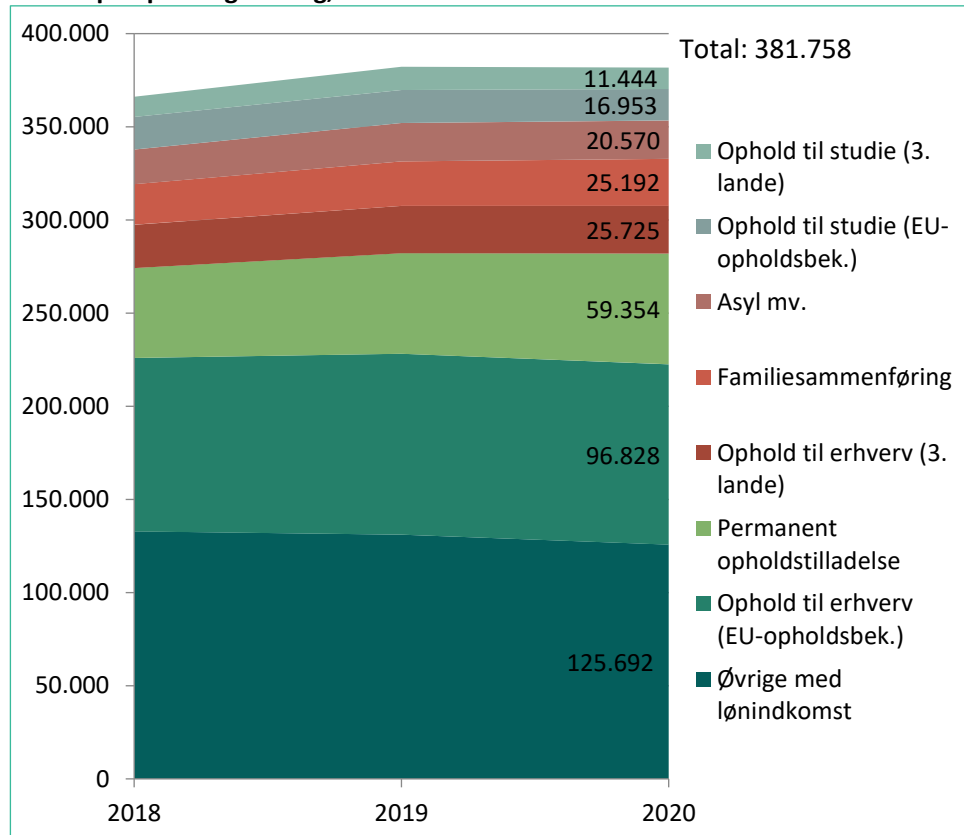
² Nordiske statsborgere, som også er unionsborgere (dvs. svenske og finske statsborgere), kan vælge at søge et registreringsbevis efter EU-reglerne.

³ Inklusiv pendlere.

Lønindkomst i Danmark uanset opholdsgrundlag fra 366.056 i 2018 til 381.758 i 2020 svarende til en stigning på ca. 4 pct.

Unionsborgere og deres familiemedlemmer, som er tredjelandstatsborgere, hvor SIRI har udstedt registreringsbevis eller opholdskort, udgør 40 pct. af det samlede antal udlændinge, der er beskæftiget i Danmark. Ophold til studie og erhverv (efter udlændingeloven) udgør en væsentligt mindre del af det samlede antal beskæftigede. Der var 25.725 personer beskæftiget i 2020 på baggrund af erhverv og 11.444 personer beskæftiget i 2020 på baggrund af studie, jf. figur 1.

Figur 1: Beskæftigede udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark fordelt på opholdsgrundlag, 2018-2020

Anm.: Familiesammenføring dækker over familiesammenføring til flygtninge, indvandrere og danske/nordiske statsborgere. Medfølgende familiemedlemmer til tredjelandstatsborgere er placeret under hhv. ophold til studie (udlændingeloven) og ophold til erhverv (udlændingeloven).

Øvrige med lønindkomst dækker over personer, der kan have fået et opholdsgrundlag før 2004, nordiske statsborgere, samt udenlandske statsborgere, der er undtaget for at skulle have en opholds- og arbejdstilladelse for at kunne arbejde i Danmark. Endelig vil eventuelle personer med "ukendt" opholdsgrundlag også indgå, hvis der fx i udlændingssystemerne ikke har været registreret et CPR-nummer, og det derfor ikke har været teknisk muligt at finde opholdsgrundlaget. Tabellen er eksklusiv Registrerede udenlandske tjenesteydere (RUT).

Der kan være tale om dobbelttællinger, da man som person kan indgå flere gange i opgørelsen. Der er ca. en difference på 10.000 personer mellem det samlede antal udlændinge og antal i hver af undergrupperne inkluderet alle, der har haft lønindkomst i Danmark i det pågældende år.

Kilde: Jobindsats.dk. Udtrykket den 10. marts 2021.

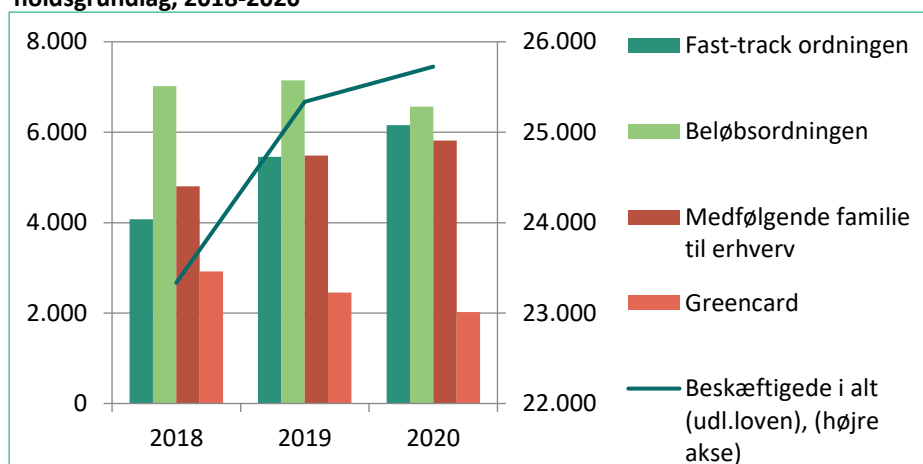
3.0 Erhvervsområdet

Tredjelandstatsborgere kan ansøge og opnå opholdstilladelse efter udlændingeloven til at arbejde i Danmark. Først efter de har fået en tilladelse, må de arbejde i landet⁴. Der er en række forskellige muligheder for at søge om tilladelse. De mest anvendte ordninger er beløbsordningen og fast track-ordningen samt opholds- og arbejdstilladelse som forsker eller medarbejder i landbrugsbranchen (driftsleder og fodermester).

Beskæftigede tredjelandstatsborgere med tilladelse på erhvervsområdet

Når man har opnået en tilladelse, er det derefter muligt at varetage et job i Danmark i op til fire år, afhængigt af betingelserne i tilladelsen. Antallet af beskæftigede tredjelandstatsborgere er steget de seneste tre år, jf. figur 2. I 2018 var 23.335 tredjelandstatsborgere beskæftiget med lønindkomst i Danmark, mens tallet i 2020 var steget til 25.725. Størst er beløbsordningen og fast track-ordningen. Der var i 2020 6.565 beskæftigede personer under beløbsordningen, 6.156 beskæftigede under fast track-ordningen og 5.816 beskæftigede medfølgende familiemedlemmer til personer med en opholdstilladelse på erhvervsområdet.

Figur 2: Beskæftigede tredjelandstatsborgere på erhvervsområdet fordelt på opholdsgrundlag, 2018-2020

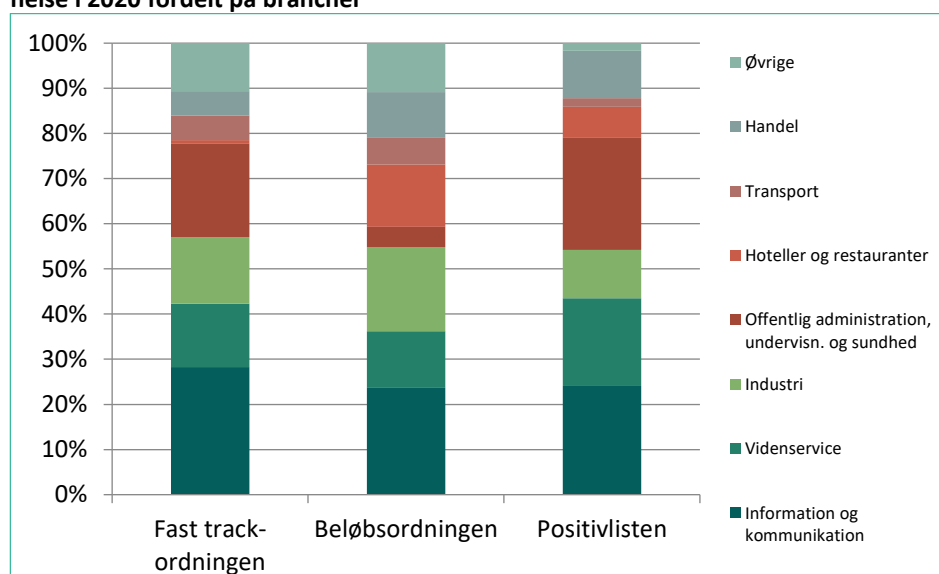

Kilde: Jobindsats.dk. Udtrukket den 10. marts 2021.

På fast track-ordningen er 28 pct. beskæftiget i branchen information og kommunikation i 2020 og 21 pct. inden for offentlig administration, undervisning og sundhed, mens størstedelen af de beskæftigede på beløbsordningen arbejder inden for brancherne information og kommunikation (24 pct.) og industri (19 pct.). På positivlisten for personer med videregående uddannelse er offentlig administration, undervisning og sundhed den største branche, da 25 pct. af de beskæftigede arbejder i denne branche. Information og kommunikation samt vidensservice er de næststørste brancher på positivlisten for personer med videregående uddannelse, hvor hhv. 24 og 19 pct. er beskæftiget, jf. figur 3.

⁴ Der er særregler tilknyttet fast track-ordningen, hvor man kan få tilladelse til at arbejde inden man har fået sin endelige opholdstilladelse.

Figur 3: Andele af fuldtidsbeskæftigede tredjelandsstatsborgere på beløbsordningen, fast track-ordningen og positivlisten for personer med videregående uddannelse i 2020 fordelt på brancher

Note: Målingen opgør antal udenlandske statsborgere omregnet til fuldtidspersoner, der har haft lønindkomst inden for den valgte periode. Personer kan indgå i flere brancher, såfremt de har indkomst fra flere virksomheder.

Kilde: Jobindsats.dk. Udtrykket den 10. marts 2021.

Udviklingen i tilladelser på erhvervsområdet

Antallet af tilladelser på erhvervsområdet er stigende fra 2018-2019, hvorefter der ses et fald i 2020 bl.a. som følge af COVID-19. I 2018 blev der udstedt 14.351 førstegangstilladelser på erhvervsområdet, mens tallet var faldet til 11.571 i 2020, jf. tabel 1. Der gives flest tilladelser til at arbejde på beløbsordningen og fast track-ordningen.

Tabel 1: Førstegangstilladelser på erhvervsområdet, 2018-2020

Kategori	2018	2019	2020
	<i>Antal</i>		
Beløbsordningen	2.571	2.417	1.220
Fast track-ordningen	2.783	3.314	2.662
Positivlisterne*	327	327	193
Forskere og undervisere **	529	395	252
Landbrug ***	899	1.141	974
Start-Up Denmark	44	47	33
Etableringskort	406	493	611
Øvrige ****	1.601	1.915	2.284
Familiemæssig tilknytning til person med opholdstilladelse på erhvervsområdet	5.191	4.919	3.342
I alt	14.351	14.968	11.571

* Kategorien indeholder både positivlisten for personer med videregående uddannelse og positivlisten for faglærte. Positivlisten for faglærte trådte i kraft den 1. juli 2020 og udgør 9 ud af de 193 førstegangstilladelser under kategorien i 2020.

** Kategorien indeholder både forskere og undervisere givet til almindeligt lønarbejde samt forskere (ej ph.d.).

*** Kategorien indeholder driftsledere og fodermestre.

**** Kategorien indeholder arbejdsmarkedstilknytning, arbejdsmarkedstilknytning (2020-ordning), boreplatform og lignende, trainees, særlige individuelle kvalifikationer, specialister samt øvrigt lønarbejde - herunder cirkusspecialister, idrætsudøvere og trænere, kokke, musikere og artister, specialister, som ikke passer i andre kategorier, samt lønarbejde på Grønland/Færøerne og medfølgende familie, greencard, associations-stand still og jobskifte ved uforskyldt ledighed.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

For samtlige ordninger på erhvervsområdet bortset fra etableringskort og kategorien øvrige er der sket et fald i antallet af opholdstilladelser fra 2019 til 2020. Tilladelser til etableringskort er steget fra 493 tilladelser i 2019 til 611 tilladelser i 2020 svarende til en stigning på knap 24 pct. Denne udvikling skal ses i lyset af en ændring i reglerne for ordningen pr. 1. juli 2020. Ændringerne betyder, at udlændinge med en dansk bachelor- og professionsbachelorgrad nu også kan få opholdstilladelse efter etableringskortordningen. Tidligere omfattede ordningen kun udlændinge med en dansk kandidat- eller ph.d.-grad.

Beløbsordningen, fast track-ordningen og positivlisterne

For at få en tilladelse på beløbsordningen er det et krav, at man har en årlig løn på 436.000 kr. (2020 niveau). Ordningen stiller ikke krav til uddannelsesniveau, erhvervsområde eller fag. Indtil 2018 var beløbsordningen den største ordning på erhvervsområdet. I 2018 overhalede fast track-ordningen beløbsordningen som den største ordning på erhvervsområdet, jf. tabel 1. Denne udvikling skal først og fremmest ses i sammenhæng med det stigende antal tilladelser efter fast track-ordningens beløbsspor, som virksomhederne kan anvende på samme vilkår som beløbsordningen men med muligheden for hurtigere jobstart. Positivlisten for personer med videregående uddannelse er stadig en lille ordning, om end antallet af tilladelser er steget frem til 2020.

Beløbsordningen anvendes primært af statsborgere fra Indien, USA og Kina. Tilladelser til statsborgere fra Indien udgjorde 24 pct. af samtlige tilladelser under beløbsordningen i 2020, jf. tabel 2.

Tabel 2: Antal førstegangstilladelser efter beløbsordningen fordelt på nationalitet, 2018-2020

Nationalitet	2018	2019	2020
	<i>Antal</i>		
Indien	901	785	294
USA	272	238	162
Kina	319	385	131
Ukraine	98	88	56
Rusland	70	76	53
Øvrige nationaliteter	911	845	524
I alt	2.571	2.417	1.220

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Da fast track-ordningen blev indført, var det for at gøre det lettere for virksomheder at hente medarbejdere med særlige kompetencer eller kvalifikationer til Danmark. For at virksomheder kan få tredjelandsstatsborgere til Danmark via ordningen, skal de først certificeres af SIRI. Certificeringerne stiller en række betingelser til virksomhederne vedrørende bl.a. ansættelsesforhold og ordnede forhold i virksomheden. Fast track-ordningen kan benyttes af udlændinge, der er tilbudt job i en certificeret virksomhed og enten har en årlig aflønning på beløbsordningsniveau, er ansat som forsker, er ansat med et uddannelsesophold på et højt kvalificeret niveau eller er i Danmark på et eller flere korttidsophold af i alt max. 90 dages varighed pr. år.

Fast track-ordningen giver mulighed for, at udlændinge, der ikke er visumpligtige, kan få en foreløbig arbejdstilladelse og begynde at arbejde med det samme, samtidig med at visumpligtige kan søge om hurtig jobstart via den danske arbejdsgiver. SIRI behandler disse sager inden for 10 dage efter udlændingen har afgivet biometri. Er betingelserne opfyldt, træffer SIRI afgørelse om opholds- og arbejdstilladelse, og ambassaden bliver herefter bedt om at hasteudstede indrejsevisum. For begge ordninger er det et krav, at der er behov for, at ansøger hurtigt skal påbegynde arbejdet. Er der ikke behov herfor, behandles ansøgningen efter de almindelige service-mål.

Der bliver givet flest førstegangstilladelser på beløbssporet, hvor udlændingen har en årlig aflønning på beløbsordningsniveau. Dog er forsker- og korttidsopholdsspo-ret ikke uvæsentlige, da de hver især udgør hhv. 26 og 9 pct. af førstegangstilladel-serne på fast track-ordningen i 2020.

Stigningen frem til 2019 skyldes bl.a., at flere og flere virksomheder bliver certifice-ret til fast track-ordningen og derfor kan gøre brug af fordelene herved.

Tabel 3: Antal førstegangstilladelser fordelt på spor på fast track-ordningen, 2018-2020

Spør på fast track-ordningen	2018	2019	2020
	<i>Antal</i>		
Beløbsgrænse	1.858	2.159	1.743
Forsker	539	718	682
Korttidsophold	384	431	228
Uddannelse på højt niveau	2	6	9
I alt	2.783	3.314	2.662

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Positivlisterne dækker de to ordninger positivlisten for personer med videregående uddannelse og positivlisten for faglærte. Ordningerne har til formål at tiltrække arbejdskraft til Danmark på de specifikke jobområder, hvor der er mangel på arbejdskraft. Hvis man er tilbudt en stilling, som er på positivlisterne, kan man søge om opholds- og arbejdstilladelse herefter. Positivlisterne bliver opdateret to gange årligt.

Positivlisten for personer med videregående uddannelse indeholder i 2. halvår 2020 bl.a. jobs som it-konsulent, læge og institutionsleder. Der blev i 2020 givet 184 tilladelser efter denne positivliste, hvilket er et fald i forhold til 2018 og 2019, hvor der begge år blev givet 327 tilladelser, jf. tabel 1.

Fra den 1. juli 2020 blev det muligt for faglærte udlændinge at søge om opholds- og arbejdstilladelse på ordningen positivlisten for faglærte. For at benytte ordningen, er det et krav, at virksomheden der tilbyder stillingen, opfylder måltallet for ansættelse af elever. Positivlisten for faglærte indeholder i 2. halvår 2020 bl.a. jobs som kok, tømrer og social- og sundhedsassistent. Der blev i 2020 givet 9 førstegangstilladelser på positivlisten for faglærte, hvilket svarer til 5 pct. af tilladelserne på positivlisterne.

4.0 Studieområdet

Det er muligt for tredjelandstatsborgere at opnå opholdstilladelse efter udlændingeloven til at studere i Danmark. Studieområdet efter udlændingeloven dækker over en bred vifte af ordninger, herunder studerende, ph.d.-studerende, au pair, praktikanter, autorisation som læge/sygeplejerske/tandlæge, volontører og Working Holiday.

Som videregående uddannelser kan udlændingen enten tage en hel uddannelse eller læse en del af sin uddannelse i Danmark som led i sin uddannelse i hjemlandet. Sammen med opholdstilladelse som studerende ved en videregående uddannelse får udlændingen en begrænset arbejdstilladelse til at arbejde 20 timer ugentligt ved siden af studierne og fuld tid i perioden juni-august.

Det er også muligt at opnå opholdstilladelse til at studere på folkehøjskole, men der gives ikke ret til at arbejde ved siden af. Det er ligeledes muligt at få opholdstilladelse til at læse et år af en grund- og ungdomsuddannelse i Danmark, hvor der som udgangspunkt heller ikke er arbejdstilladelse tilknyttet.

Det største område på studieområdet er uddannelse inkl. ph.d.-studerende og ansatte, hvor der har været et fald i tilgangen i 2020 med 4.997 tilladelser mod 8.861 i 2018, jf. tabel 4. Ligeså har der for praktikanter, volontører og Working Holiday været et fald i samme periode, hvilket skal ses i lyset af COVID-19 situationen. Antallet af praktikanter er faldet fra 2.251 i 2018 til 1.642 i 2020. Antallet af tilladelser til volontører og Working Holiday mv. steg kraftigt fra 2.102 i 2018 til 3.932 i 2019, hvorefter antallet faldt til 1.230 i 2020. Det kraftige fald i 2020 skyldes, at Working Holiday-ordningen blev suspenderet fra den 19. marts 2020 og året ud som følge af COVID-19 situationen. Derudover er antallet af tilladelser til medfølgende familie på studieområdet faldet fra 981 i 2018 til 771 i 2020.

Tabel 4: Førstegangstilladelser på studieområdet, 2018-2020

Kategori	2018	2019	2020
	<i>Antal</i>		
Uddannelse inkl. ph.d.	8.861	8.455	4.997
Au pair	1.311	1.016	682
Praktikanter	2.251	2.360	1.642
Volontør og Working Holiday mv. *	2.102	3.932	1.230
Familiemæssig tilknytning til person med opholdstilladelse på studieområdet mv.	981	764	734
Studie på Grønland/Færøerne og medfølgende familie	59	44	26
I alt	15.565	16.571	9.311

* Kategorien Volontør og Working Holiday (arbejdsferieaftale) mv. indeholder også opholdstilladelse med henblik på at opnå dansk autorisation som læge, tandlæge eller sygeplejerske, samt et mindre antal opholdstilladelser givet til private uddannelsesinstitutioner. Afgørelser om arbejdstilladelse med henblik på at opnå dansk autorisation som læge samt arbejdstilladelser til studerende medtages fra 2020 ikke længere og er derfor fjernet fra tallene i 2018 og 2019. Afgørelser om arbejdstilladelse med henblik på at opnå dansk autorisation som læge udgjorde 111 i 2018 og 166 i 2019. Working Holiday-ordningen har været suspenderet i perioden fra marts og året ud grundet COVID-19 situationen.

Faldet i antallet af tilladelser til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og -ansatte i Danmark fra 2018 til 2020 kan bl.a. tilskrives et fald på næsten 3.000 tilladelser til videregående uddannelser under danske universiteter, jf. tabel 5. Derudover er der også sket et fald i tilladelserne til resten af underkategorierne med undtagelse af ph.d.-ansatte.

Tabel 5: Oversigt over antal førstegangstilladelser til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og -ansatte fordelt på underkategorier, 2018-2020

Underkategori	2018	2019	2020
	<i>Antal</i>		
Videregående uddannelse under Danske Universiteter	5.991	5.717	3.098
Øvrige videregående uddannelser	1.048	896	565
Kursus på folkehøjskole	533	562	407
Grund- og ungdomsuddannelse	408	352	127
Ph.d.-studerende	629	626	492
Ph.d.-ansatte	252	302	306
Adgangsgivende kurser	-	-	2
I alt	8.861	8.455	4.997

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

En udlænding kan opnå opholdstilladelse som ph.d.-studerende eller ph.d.-ansat i Danmark, når pågældende er indskrevet på et dansk universitet eller er gæstestuderende på en ph.d. uddannelse i landet.

Langt størstedelen af førstegangstilladelserne til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og -ansatte gives til de 19-24 årige. I 2020 fik denne aldersgruppe 62 pct. af tilladelserne på denne ordning, jf. tabel 6. Der blev i 2020 meddelt 2.908 tilladelser til kvinder og 2.089 til mænd.

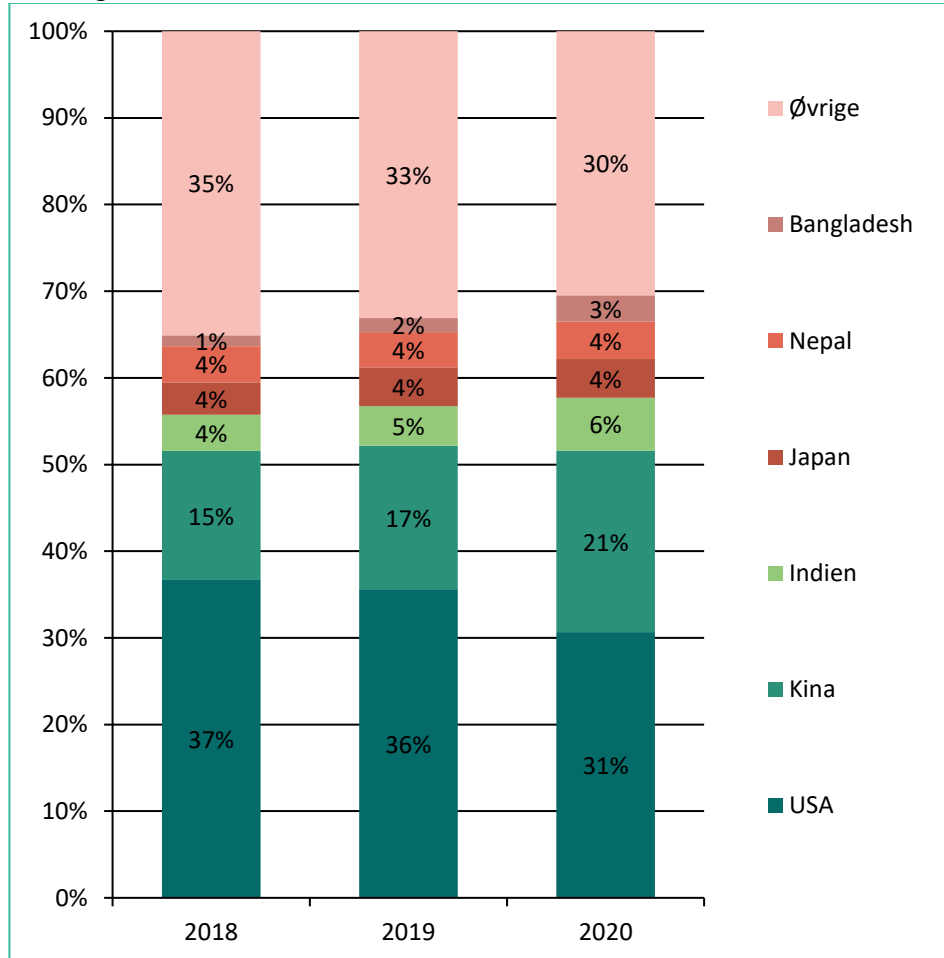
Tabel 6: Oversigt over antal førstegangstilladelser til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og -ansatte fordelt på alder og køn, 2018-2020

Alder	2018		2019		2020	
	<i>Antal</i>					
	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd
13-18 årige	362	203	307	204	104	91
19-24 årige	4.100	2.161	3.946	2.039	1.937	1.148
25-34 årige	955	932	906	891	795	764
+35 årige	73	75	96	66	72	86
I alt	5.490	3.371	5.255	3.200	2.908	2.089

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

USA og Kina er de to største nationaliteter inden for uddannelse inkl. ph.d.-studerende og -ansatte med hhv. 31 pct. og 21 pct. af tilladelserne givet i 2020, jf. figur 4. Andelene hos de forskellige lande er forholdsvis uændret fra 2018 til 2020.

Figur 4: Nationalitetsfordeling af opholdstilladelser til uddannelse inkl. ph.d.-studerende og -ansatte, 2018-2020

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

5.0 EU-området

Efter EU-reglerne om fri bevægelighed har unionsborgere ret til frit at færdes og opholde sig i andre medlemsstater med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i traktaterne og i gennemførelsesbestemmelserne hertil.

Udtrykket primær fri bevægelighed anvendes i den situation, hvor unionsborgere, som er statsborgere i et andet EU-land, udøver retten til fri bevægelighed efter EU-reglerne i Danmark. Udtrykket sekundær fri bevægelighed anvendes i den situation, hvor danske statsborgere, der har udøvet retten til fri bevægelighed efter EU-reglerne i et andet EU-land, vender tilbage til Danmark.

En unionsborger, der er i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas, kan indrejse og opholde sig i Danmark op til tre måneder fra indreisen. Jobsøgende unionsborgere kan herudover opholde sig i Danmark op til seks måneder (dvs. ni måneder), og herefter så længe, de kan dokumentere, at de stadig søger arbejde og har reelle muligheder for at blive ansat.

Tredjelandstatsborgere, der er familiemedlemmer til unionsborgere, kan indrejse og opholde sig her i landet indtil tre måneder. De skal have deres pas eller anden rejselegitimation viseret før indreisen, medmindre de er fritaget for visum.

Ved ophold ud over tre måneder, og hertil seks måneder for jobsøgende, skal unionsborgeren⁵ opfylde betingelserne for ret til ophold i EU-opholdsbekendtgørelsen, som f.eks. arbejdstager, selvstændigt erhvervsdrivende eller studerende og søge et registreringsbevis hos SIRI. Familiemedlemmer til en unionsborger kan have ret til ophold som familiesammenført til unionsborgeren og skal ved ophold ud over tre måneder søge om et registreringsbevis eller opholdskort⁶.

En unionsborger, der har haft lovligt ophold uafbrudt i fem år i Danmark, har ret til tidsubegrænset ophold. Familiemedlemmer, der er tredjelandstatsborgere, men som i fem år i træk lovligt har boet sammen med unionsborgeren, har også ret til tidsubegrænset ophold.

En dansk statsborgers familiemedlem kan blive familiesammenført i Danmark efter EU-reglerne, hvis den danske statsborger har udøvet retten til fri bevægelighed i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz og herefter vender tilbage til Danmark (sekundær fri bevægelighed).

Beskæftigelse blandt unionsborgere i Danmark

I 2020 var ca. 255.000 unionsborgere, nordiske statsborgere samt schweiziske statsborgere beskæftiget i Danmark. Tallet er stort set uændret fra 2018, hvor der også var beskæftiget ca. 255.000 (se bilag 16).

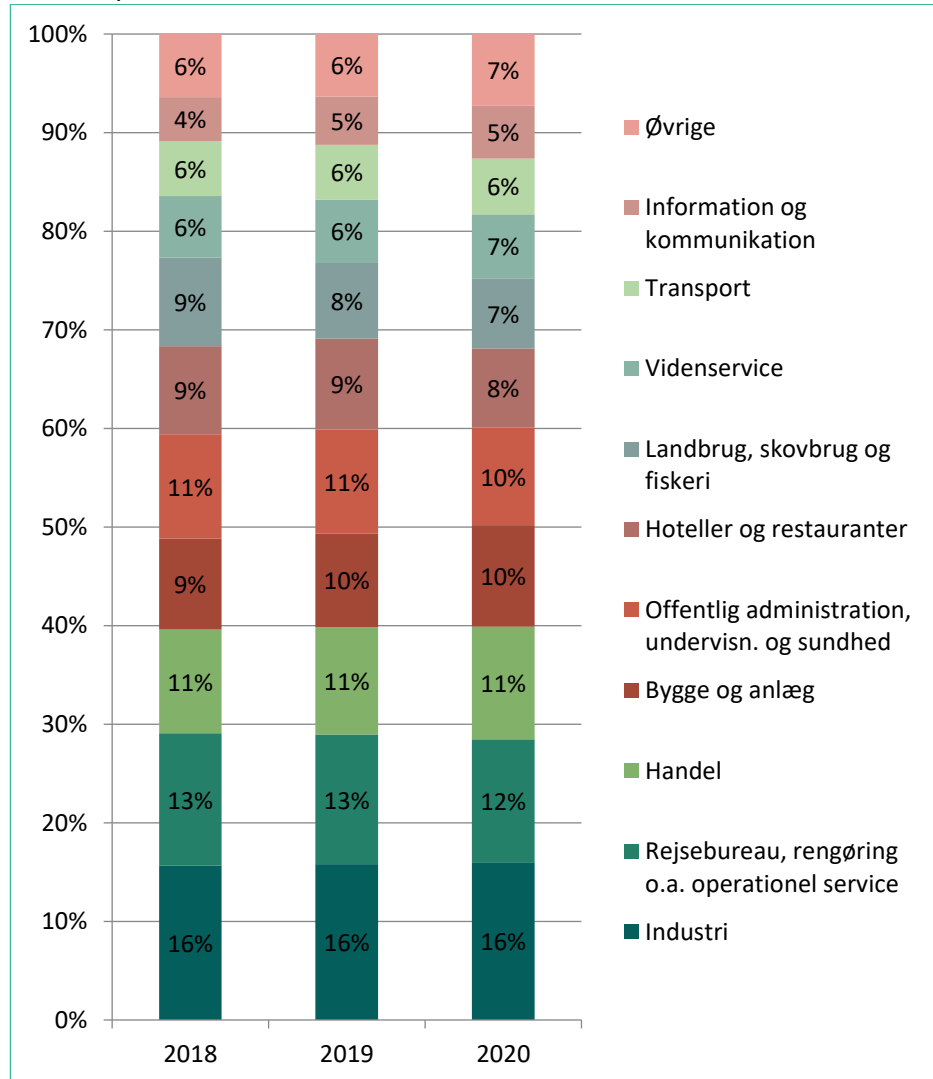
Antallet af beskæftigede unionsborgere, der har fået registreringsbevis til at arbejde og studere i Danmark, er steget fra 110.595 i 2018 til 113.781 personer i 2020,

⁵ I rapporten sidestilles EØS-borgere og statsborgere i Schweiz med unionsborgere.

⁶ Unionsborgere får udstedt registreringsbeviser, mens deres familiemedlemmer skal have udstedt et opholdskort, såfremt de er tredjelandstatsborgere.

hvilket svarer til en stigning på næsten 3 pct., jf. bilag 16. De tre største brancher unionsborgere er beskæftiget i er industri, rejsebureau, rengøring og anden operationel service samt handel, jf. figur 5.

Figur 5: Top 10 branchefordeling for unionsborgere der er fuldtidsbeskæftiget i Danmark, 2018-2020

Note: "Unionsborgere" dækker ikke over borgere fra nordiske lande, dvs. statsborgere i Norge og Island indgår ikke i tallene. Tallene dækker over unionsborgere med opholdsret til studie og som arbejdstager.

Kilde: Jobindsats.dk. Udtrykket den 10. marts 2021.

Opholdsdokumenter efter EU-reglerne

Der udstedes hvert år mellem 31.000 og 39.000 registreringsbeviser og opholdskort til unionsborgere og deres medfølgende familiemedlemmer i en primær fri bevægelighedssituation.

I 2020 blev der udstedt 31.812 EU-opholdsdokumenter til personer i en primær fri bevægelighedssituation, hvilket er 5.053 færre end i 2019, jf. tabel 7. Herudover blev der udstedt 6.106 beviser til tidsubegrænset ret til ophold, hvilket er en stigning på knap 38 pct. i forhold til 2018. Derudover bliver der årligt udstedt mellem

200 og 350 opholdskort til tredjelandsfamiliemedlemmer, der befinder sig i en sekundær fri bevægelighedssituation. Senest blev der i 2020 udstedt 296 opholdskort, jf. tabel 7. Til sammenligning blev der i 2020 givet 1.810 tilladelser til familiesammenføring med danske statsborgere efter udlændingeloven, der administreres af Udlændingestyrelsen.

Tabel 7: Oversigt over EU-områdets afgørelser, 2018-2020

Primær fri bevægelighed	2018	2019	2020
Lønarbejde*	20.225	18.578	15.681
Uddannelse	9.150	8.538	7.659
Tilstrækkelige midler	4.867	5.015	4.736
Medfølgende familiemedlemmer til unionsborgere**	4.789	4.691	3.695
Øvrige***	48	43	41
Tidsubegrænset ret til ophold****	4.431	6.722	6.106
I alt	43.510	43.587	37.918
Sekundær fri bevægelighed	2018	2019	2020
Familiesammenføring efter EU-reglerne	289	329	296
Tidsubegrænset ret til ophold*****	210	197	134
I alt	499	526	430

*Lønarbejde omfatter lønnet beskæftigelse og udstationerede.

**Medfølgende familiemedlemmer til unionsborgere omfatter både tredjelandsstatsborgere samt unionsborgere.

***Omfatter kategorierne selvstændigt erhvervsdrivende samt pensionister.

****Tidsubegrænset ret til ophold kan gives til unionsborgere samt deres medfølgende familiemedlemmer, såfremt de har opholdt sig og opfyldt betingelserne for deres ophold i fem år.

*****Tidsubegrænset ret til ophold i en sekundær fri bevægelighedssituation gives til medfølgende familiemedlemmer til danske statsborgere, der har fået familiesammenføring efter EU-reglerne, og har opfyldt betingelserne i fem år.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

På erhvervsområdet er der samlet set sket et fald i antallet af udstedte registreringsbeviser fra 25.136 i 2018 til 20.457 i 2020, jf. tabel 8. Der udstedes flest registreringsbeviser på erhvervsområdet til unionsborgere fra Rumænien, Polen og Italien.

Tabel 8: Antal udstedte registreringsbeviser på erhvervsområdet fordelt på top 3 nationaliteter, 2018-2020

Nationalitet	2018	2019	2020
	<i>Antal</i>		
Rumænien	5.513	5.023	4.189
Polen	4.196	3.651	3.024
Italien	1.542	1.790	1.661
Øvrige nationaliteter	13.885	13.168	11.583
I alt	25.136	23.632	20.457

Anm.: Der er tale om registreringsbeviser udstedt i en primær fri bevægelighedssituation, ekskl. familiemedlemmer til unionsborgere.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

I 2020 blev der på studieområdet udstedt 7.659 registreringsbeviser til unionsborgere mod 9.150 i 2018, jf. tabel 9. Der blev udstedt flest registreringsbeviser på studieområdet til unionsborgere fra Tyskland, Spanien og Italien.

Tabel 9: Antal udstedte registreringsbeviser på studieområdet fordelt på top 3 nationaliteter, 2018-2020

Nationalitet	2018	2019	2020
	<i>Antal</i>		
Tyskland	1.729	1.666	1.557
Spanien	829	785	779
Italien	783	780	766
Øvrige nationaliteter	5.809	5.307	4.557
I alt	9.150	8.538	7.659

Anm.: Der er tale om registreringsbeviser udstedt i en primær fri bevægelighedssituation, ekskl. familiemedlemmer til unionsborgere.

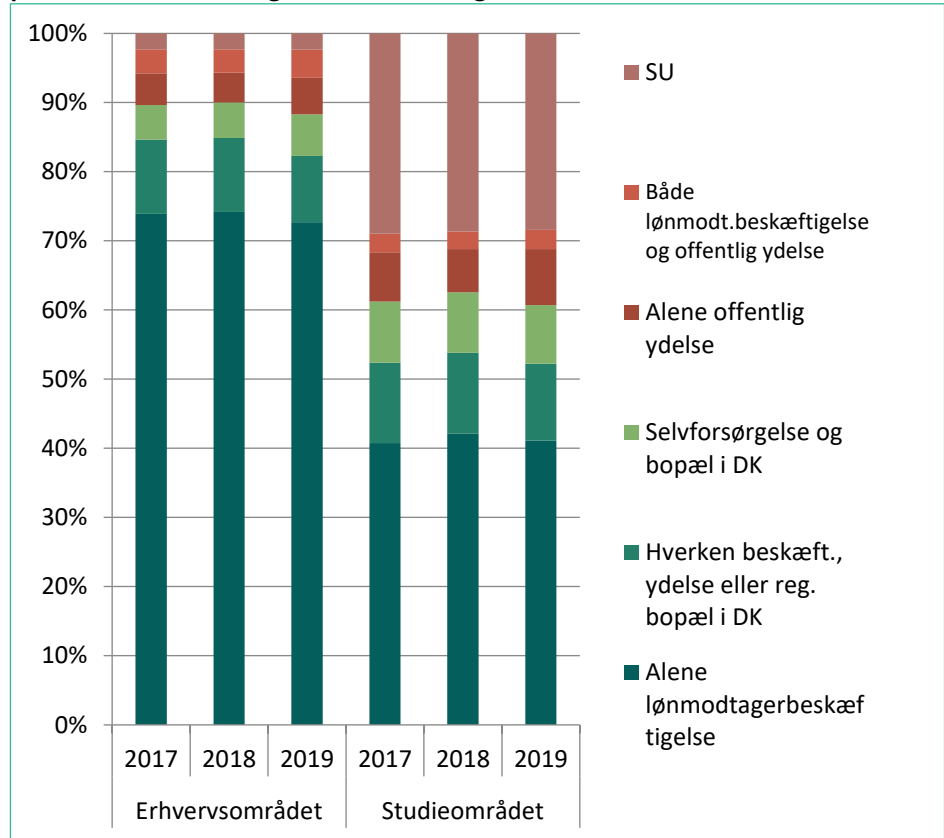
Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

73 pct. af de personer, der fik udstedt et registreringsbevis på erhvervsområdet i 2019, er lønmodtagerbeskæftiget efter 12 måneder. 6 pct. er selvforsørgende med bopæl i Danmark, mens 5 pct. udelukkende modtager offentlige ydelser. Fordelingen på tværs af årene er stort set uændret, jf. figur 6.

På studieområdet er 41 pct. af de personer, der fik udstedt et registreringsbevis i 2019, lønmodtagerbeskæftiget efter 12 måneder. 28 pct. modtager SU, 8 pct. modtager udelukkende offentlige ydelser, ligesom 8 pct. er selvforsørgende. Igen er fordelingen på tværs af årene stort set uændret.

Andelen af personer, der fik udstedt et registreringsbevis på erhvervsområdet i 2019 og som hverken er beskæftiget, modtager offentlige ydelser eller har bopæl i Danmark efter 12 måneder, er 10 pct. På studieområdet er tallet 11 pct.

Figur 6: Arbejdsmarkedsstatus efter 12 mdr. for personer med registreringsbevis på erhvervsområdet og studieområdet, gennemsnit for året, 2017-2019

Anm.: Grundet sæsonudsving er der brugt et gennemsnit for året i stedet for en specifik nedslagsmåned for at give et mere retvisende billede.

Kilde: Jobindsats.dk. Udtrykket den 10. marts 2021.

6.0 Metode

Tabellerne over ansøgninger og afgørelser om opholdstilladelse og opholdsdokumenter er baseret på data fra SIRI, og de er udarbejdet på baggrund af registreringer i ESDH-systemet Public360, som er udlændingemyndighedernes elektroniske sagsbehandlingssystem.

Generelt bemærkes, at de statistiske oplysninger vedr. ansøgninger og afgørelser er behæftet med usikkerhed, da udlændingssystemerne er opbygget som journaliserings- og sagsstyringssystemer og ikke som egentlige statistiksystemer.

Tabellerne under de enkelte opholdsordninger indeholder kun tal for førstegangsansøgninger – ikke forlængelser. Afgørelserne er baseret på kalenderopgørelser og viser hvor mange afgørelser, der er truffet i en given periode. Det betyder, at ansøgningstal kan afvige fra afgørelsestal, dels fordi et antal ansøgninger frafaldes og afvises mv., og dels fordi ansøgninger indgivet i et bestemt år kan være behandlet i efterfølgende år. Det bemærkes desuden, at der er tale om antal ansøgninger hhv. afgørelser og ikke personer, og der kan være tale om dobbelttællinger, dvs. at en udlænding kan have fået mere end én afgørelse samme år. Det er således ikke udtryk for indvandringen i Danmark. For unionsborgerne gælder det desuden, at de kan fremgå af opgørelserne med en anden opholdsret, end den de har på nuværende tidspunkt. Dette skyldes, at selvom unionsborgerne har pligt til at genregistrere sig hos SIRI, er vurderingen, at det langt fra altid er tilfældet, når personen skifter opholdsret til en anden, end den de først blev registreret med, og der ikke er sanktionsmuligheder i forhold til at sikre dette. De kan også sagtens have opnået flere typer opholdsret på samme tid.

Opgørelserne af beskæftigede og fuldtidsbeskæftigede personer er baseret på Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings (STAR) træk fra bl.a. indkomstregistret (eIndkomst) koblet med afgørelser om opholdstilladelser, en kobling der også anvendes på jobindsats.dk. Opgørelserne er baseret på indberetninger til eIndkomst af almindelig lønindkomst, inkl. fri kost og logi, fri bil, fri telefon mv. Pension og indkomst udbetalt i udlandet indgår ikke. Samme lønbegreb anvendes endvidere ved opgørelse af lønniveauer og branchefordeling.

En beskæftiget person er en person, for hvem der ifølge eIndkomst er indberettet lønindkomst inden for året. Det kan være indkomster fra både kortere og længere ansættelsesforhold. En fuldtidsbeskæftiget person svarer til beskæftigelse i 37 timer om ugen for hele året. Personer, der er beskæftiget i færre timer eller i kortere perioder, summeres op for at få et samlet beskæftigelsesbidrag.

Fra jobindsats.dk er der også hentet data til beregning af andelen af beskæftigede personer i forskellige brancher. Fordelingen på brancher er baseret på omregning til fuldtidsbeskæftigede personer for at undgå dobbelttællinger. I beregningerne indgår alle med indkomst og ophold efter den enkelte ordning uanset antallet af månedsindberetninger, ligesom samme person kan indgå i flere brancher. Opgørelsen kan afvige fra andre opgørelser pga. skift i metode.

Data til opgørelsen af unionsborgeres arbejdsmarkedsstatus efter 12 måneder stammer fra kommunale sagsbehandlings- og økonomisystemer, FLEUR, Indkomstregistret, SU, CPR-registret, Udlændingestyrelses Udlændingeregister samt ESDH-systemer. Derudover skal det bemærkes, at oplysninger om udrejse ofte foreligger med forsinkelse, ligesom der vil forekomme efterregistreringer. Det kan bevirke, at der specielt for de seneste nedslagstidspunkter kan ske ændringer i opgørelserne af personernes arbejdsmarkedsstatus.

SIRI har derudover på baggrund af en særkørsel fra STAR udarbejdet figurer over lønniveauer, der viser andelen af personer i forskellige lønintervaller. Lønniveauerne er opgjort pba. opregnet årsindkomst for berørte personer, uanset hvor mange måneder de har været beskæftiget. Dog indgår kun personer med lønindberetninger i mindst tre måneder (og mindst 10 timer pr. måned). Opgørelsen kan afvige fra andre opgørelser pga. skift i metode.

Opgørelserne af lønniveauer og brancher er af metodiske årsager foretaget på baggrund af lidt forskellige grupper af personer. Opgørelserne af branchefordeling omfatter alle beskæftigede personer, omregnet til fuldtidsbeskæftigede personer, og samme person kan ved beskæftigelse i flere brancher indgå flere steder. Opgørelserne af lønniveauer omfatter kun en delmængde af beskæftigede personer, da kun personer med lønindberetninger i mindst 3 måneder (og mindst 10 timer pr. måned) er medtaget, og indkomsten er herefter opregnet til årsindkomst.

Tabeller og figurer i det følgende er udarbejdet ud fra ovennævnte datagrundlag og metoder, medmindre andet fremgår.